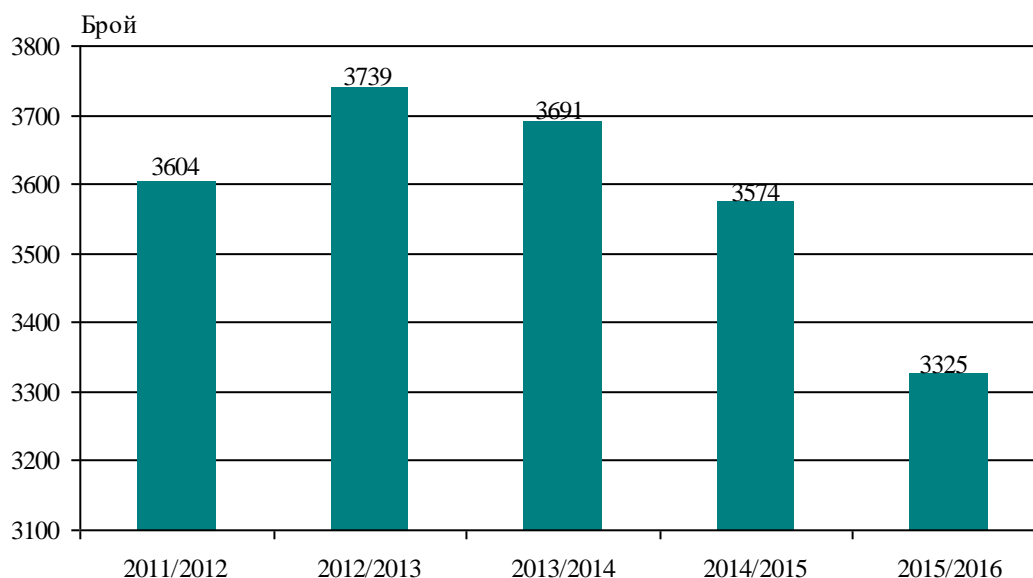

ОБРАЗОВАНИЕ В ОБЛАСТ СМОЛЯН ПРЕЗ 2015/2016 УЧЕБНА ГОДИНА

Предучилищно образование

През 2015 г. броят на самостоятелните детски градини в област Смолян е 51, като 20 от тях са в градовете на областта, а 31 - в селата. Броят на децата настанени в тях е 3 325, което е с 249 деца или със 7.0% по-малко от броя им през предходната учебна година, като от общия брой деца 1 631 са момичета и 1 694 - момчета. Детските групи са 163, от които 158 са целодневни и 5 - полудневни. Полудневните групи са в детски градини в селата, като в тях са настанени 34 деца.

Фиг.1. Децата в детските градини в област Смолян по години

Средният брой деца в една детска градина е 65, като в градовете той е значително по-голям - 114, а в селата - 34. За страната този показател е 116 - 156 в градовете и 57 в селата. Средният брой деца формиращи една група е 20, съответно - 23 в градовете и 16 в селата.

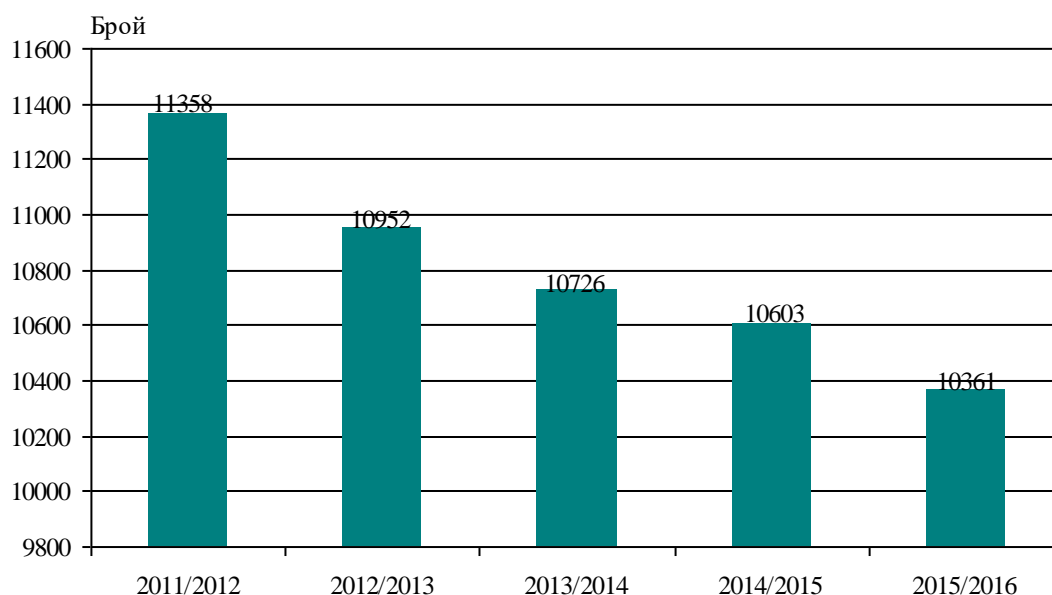
Броят на местата в детските градини в област Смолян е 4 186, като на 100 деца се падат 126 места. За страната като цяло на 100 деца се падат 105 места.

Педагогическият персонал зает в детските градини е 350 души, от които 330 са детски учители. Общият брой на педагогическия персонал през учебната 2015/2016 година няма промяна в сравнение с предходната учебна година.

Общо и професионално образование и обучение

През учебната 2015/2016 година броят на учениците във всички видове училища в област Смолян е 10 361. В сравнение с предходната учебна година броят им намалява с 242 или с 2.3%. Учащите в общообразователните училища намаляват със 191 или с 2.1%, а в професионалните гимназии и училища по изкуствата с 51 или с 3.4%.

Фиг.2. Ученици в общообразователните и професионалните училища в област Смолян по години

През настоящата учебна година броят на паралелките в учебните заведения в областта е 550 или с 5.3% по-малко от предходната година.

Учителите в общообразователните и професионалните училища са 955 или 0.9% по-малко в сравнение с предходната година. В учителската професия преобладават жените, които съставляват 79.3% (757) от общия брой на учителите.

Общото и професионално образование и обучение през учебната 2015/2016 година се осъществява в 66 самостоятелни училища, от които 54 са общообразователни и 12 - професионални гимназии и училища.

В сравнение с предходната учебна година броят на общообразователните и професионалните училища намалява с 1.5%, поради обединяване на две професионални гимназии.

През 2015 г. основно образование са завършили 873 ученици, от които в общообразователните училища - 792 ученици. Средно образование са завършили 879 ученици - 554 в общообразователните училища и 325 в професионалните гимназии и училища.

През учебната 2014/2015 година от основното образование в общообразователните училища по различни причини са напуснали 42 ученика. Най-много са учениците напуснали поради заминаване в чужбина - 34 или 81.0% от общия брой на напусналите.

Висше образование

През учебната 2015/2016 година в област Смолян в различните образователно-квалификационни степени („професионален бакалавър”, „бакалавър” и „магистър”) са записани 1 763 студенти, от които 821 са жени. Броят на записаните в различните степени на висшето образование през учебната 2015/2016 година намалява с 5.1% в сравнение с предходната учебна година.

За придобиване на образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър” се обучават общо 226 души. Обучаващите се по специалности в тясна област на образованието „Технически науки и технически професии” са 154 души (68.1%) и 72 (31.9%) са в област „Информатика”. За придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър” се обучават 1 357 души. В структурата им по области на образованието най-висок относителен дял заемат обучаващите се по специалности в област „Сигурност и безопасност” - 36.1% (490 души) и „Стопански науки и администрация” - 18.5% (251) следвани от „Подготовка на учители и науки за образованието” - 17.8% (241) и „Спорт, туризъм и хотелиерство” - 13.8% (187). За придобиване на образователно-квалификационна степен „магистър” след завършена степен „бакалавър” се обучават 180 души, от които 139 са в област „Стопански науки и администрация” и 34 в област „Спорт, туризъм и хотелиерство”.

През учебната 2015/2016 година преподавателите във висшите училища са 184, от които 37 (20.1%) са на основна работа. За сравнение, през учебната 2014/2015 година преподавателите са били 186, а от тях на основна работа са били 36 (19.4%). В област Смолян преподават 40 професори, 76 доценти и 61 асистенти.

За учебната 2015/2016 година в образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър” са приети 81 нови студенти, а в образователно-квалификационна степен „бакалавър” – 269. Новоприетите в магистърски програми след завършена степен „бакалавър” са 108 души.

През 2015 г. в област Смолян образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър” са придобили 41 студенти, от които 34 в област „Технически науки и технически професии” и 7 в област „Информатика”. Степен „бакалавър” са придобили 326 студенти. Сред завършилите бакалаври най-голям е броят на дипломираните в областите „Стопански науки и администрация” - 91 или 27.9%, „Подготовка на учители и науки за образованието” - 84 или 25.8%, „Сигурност и безопасност” - 54 или 16.6% и „Спорт, туризъм и хотелиерство” - 47 или 14.4%. Степен „магистър” след завършена степен „бакалавър” са придобили 67 души, от които 65 са в област „Стопански науки и администрация”.

Методологични бележки

Статистиката на образованието е изградена на базата на Регламент № 452 от 2008 г. на Европейския парламент и на Съвета относно изготвянето и развитието на статистиката на образованието и ученето през целия живот, действащата нормативна уредба на България в областта на образованието, Международната стандартна класификация на образованието (МСКО) - ревизия 2011 г. (ISCED 2011), и съпътстващите я методически ръководства.

МСКО е създадена да служи като рамка за класифициране на образователни дейности в определени програми и свързаните с тях квалификации в международно признати категории. Основните понятия и определения на ISCED са планирани да бъдат международно валидни и съпоставими в пълния обхват на образователните системи. Класификацията се основава върху три компонента: международно одобрени понятия и определения, класификационни системи и картографиране на образователни програми и свързаните с тях квалификации в страните по света. МСКО 2011 беше приета на 36-ата сесия на Генералната конференция на ЮНЕСКО, като за начало на задължителното оповестяване на статистически данни по ревизираната класификация е определена настоящата година.

Националният статистически институт провежда ежегодни изчерпателни изследвания, характеризиращи дейността на образователните институции.

Образователни институции са тези, които директно провеждат обучение по образователни програми с учаци в организирани класове (групи) на място или чрез дистанционна форма на обучение. Провежданите в тях програми водят до придобиване на степен на образование и/или степен на професионална квалификация.

Неформалното образование и самостоятелното обучение не попадат в обхвата на образователната система според използваните дефиниции на МСКО 2011.

Чрез своите изследвания НСИ се стреми да установи броя на учащите в системата на образованието към определена дата на наблюдение. На тази основа се изчислява международно възприетият показател „степен на участие на населението в образователната система“ като относителен дял на записаните ученици от определена възрастова група към броя на постоянното население на страната от същата възрастова група.

Повече информация и данни за статистиката на образованието могат да бъдат намерени на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Образование и учене през целия живот“.